

Możliwości wspierania zielonych dziedzin gospodarki Mazowsza

Mieczysław Bąk
Instytut Badań nad Demokracją
i Przedsiębiorstwem Prywatnym
Warszawa, 20.05.2014

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Proponowane cele strategiczne rozwoju zielonej gospodarki

- **Wypracowanie specjalizacji Mazowsza w zakresie technologii ekologicznych, w tym „zielonego przemysłu”.**
- **Uczynienie z Mazowsza przodującego zdrowotnie regionu do zamieszkania.**
- **Uczynienie z Mazowsza regionalnego centrum finansowania i rozwoju „zielonej gospodarki” dla Polski oraz Europy Środkowej i Wschodniej.**
- **Szerokie udostępnienie przyrody społeczeństwu.**
- **Wykreowanie skutecznych mechanizmów tworzenia miejsc pracy w „zielonej gospodarce” na Mazowszu.**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Kształcenie dla zielonej gospodarki

- Kierunki studiów łączących elementy technologii ekologicznej i prowadzenia biznesu.
- Kształcenie zawodowe w zakresie ZG.
- Wizyty studyjne i staże zagraniczne.
- Ułatwienia transferu wiedzy poprzez szkolenia i doradztwo.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dziedziny zielonej gospodarki, które warto wspierać (1)

- Energooszczędne budownictwo mieszkaniowe.
- Usługi termoizolacji obiektów.
- Rewitalizacja energetyczna obiektów.
- Przemysł przetwórstwa drewna niskiej jakości (zapobiegający jego spalaniu).
- Pasażerski transport publiczny.
- Finanse i ubezpieczenia w zakresie „zielonej gospodarki”.
- Turystyka zrównoważona (w tym agroturystyka).
- Energetyka odnawialna.
- Produkcja żywności.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Energooszczędne budownictwo mieszkaniowe, termoizolacja, rewitalizacja energetyczna (województwo)

- Powołanie kilku regionalnych stałych wystaw budownictwa ekologicznego, połączonych z centrami sprzedaży.
- Szeroka akcja promocyjna w zakresie energooszczędności.
- Dofinansowanie audytów ekologicznych w lokalach prywatnych.
- Budowa Mazowieckiego Portalu Informacyjnego w zakresie energooszczędności.
- Wsparcie przeprowadzenia na terenie województwa masowych audytów energetycznych w domach prywatnych i we wspólnotach, pokazujących potencjał w zakresie oszczędzania energii.
- Wsparcie przeprowadzenia audytów energetycznych we wszystkich budynkach jednostek samorządowych województwa mazowieckiego.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Energooszczędne budownictwo mieszkaniowe, termoizolacja, rewitalizacja energetyczna (powiaty)

- Prowadzenie akcji informacyjnej dla mieszkańców w zakresie energooszczędności.
- Powołanie straży ekologicznej do tropienia zanieczyszczeń powietrza i innych.
- Tworzenie centrów doradztwa pierwszego kontaktu w zakresie energooszczędności (jedno lub dwustanowiskowe).
- Prezentacja list zielonych przedsiębiorstw oraz linków do ich stron internetowych.
- Dofinansowanie przez PUP-y szkoleń dla monterów instalacji energooszczędnych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Przemysł przetwórstwa drewna niskiej jakości

- Dofinansowanie projektów B+R w zakresie przetwórstwa drewna niskiej jakości.
- Promocja pogłębionego przetwórstwa drewna niskiej jakości.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Pasażerski transport publiczny (1)

- Rozbudowa systemu regionalnego transportu pasażerskiego zintegrowanego np. wokół Kolei Mazowieckich.
- Utrzymywanie umiarkowanych cen na dojazdy do pracy i szkoły.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Pasażerski transport publiczny (2)

- Metropolia:
  - Rozbudowa parkingów w systemie Park and Ride.
  - Upowszechnienie elektrycznego transportu publicznego.
  - Wprowadzenie ograniczeń wjazdu do centrum Warszawy dla samochodów osobowych stwarzających zagrożenie ekologiczne (o wysokim poziomie zanieczyszczeń).
- Powiaty:
  - Włączenie się Powiatów Mazowsza do tworzenia regionalnego systemu transportu pasażerskiego.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Finanse i ubezpieczenia

- Promocja Mazowsza jako pierwszorzędnego centrum usług biznesowych w zakresie rozwoju zielonej przedsiębiorczości (województwo).
- Włączenie banków w tworzenie produktów finansowych dla zielonej gospodarki (metropolia i powiaty).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zrównoważona turystyka (województwo)

- Wsparcie dotacyjne dla tworzenia międzypowiatowych tras rowerowych.
- Wsparcie dla międzygminnych i międzypowiatowych inicjatyw wspólnych produktów turystycznych.
- Tworzenie infrastruktury wypoczynkowej w lasach i na szlakach wodnych.
- Wsparcie tworzenia ekologicznej infrastruktury dostępu społeczeństwa do przyrody (ścieżki ekologiczne, trasy piesze i rowerowe, parkingi przyleśne).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zrównoważona turystyka (metropolia i powiaty)

- Dofinansowywanie przedsięwzięć popularyzujących turystykę zrównoważoną.
- Inwestycje własne gmin w zakresie tras rowerowych, szlaków pieszych, dróg wodnych.
- Tworzenie infrastruktury wypoczynkowej w lasach i na szlakach wodnych – inwestycje własne gmin.
- Dostosowanie ekologicznej infrastruktury dostępu do przyrody dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Energetyka odnawialna

- Coroczne przeglądy efektywności inwestycji w energię odnawialną.
- Dotacje i pożyczki dla EON o korzystnej rentowności.
- Pomoc we włączaniu urządzeń EON do sieci.
- Program doradztwa regionalnego w zakresie inwestycji w EON.
- Wsparcie opracowań studiów wykonalności i projektów technicznych komunalnych biogazowni.
- Wsparcie w zakresie projektów technicznych i studiów wykonalności systemów zasilania transportu publicznego biogazem.
- Wsparcie wykonania projektów technicznych indywidualnych instalacji energii odnawialnej domów mieszkalnych i budynków publicznych.
- Wsparcie uczestnictwa MSP Mazowska w targach i wystawach nt. energii odnawialnej.
- Wsparcie w zdobywaniu kwalifikacji i umiejętności w zakresie energetyki odnawialnej i termoizolacji.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Produkcja żywności

Uruchomienie programu rozwijania
produkcji i promocji pełnowartościowej
żywności.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dziedziny zielonej gospodarki, które warto wspierać (2)

- Produkcja i dystrybucja ciepła.
- Sprzedaż hurtowa półproduktów i odpadów oraz złomu.
- Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych, badawczych.
- Prace b+r w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych.
- Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, gospodarowanie odpadami.
- Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody.
- Produkcja aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej.
- Produkcja pozostałego sprzętu elektrycznego, gdzie indziej nie sklasyfikowana.
- Przetwarzanie odpadów metalowych, włączając złom.
- Przetwarzanie odpadów niemetalowych.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Produkcja i dystrybucja ciepła

- **Województwo:**
  - Rozpoczęcie dyskusji koncepcyjnej i wykonanie opracowań studialnych nt. metod obniżki kosztów produkcji i dystrybucji.
- **Powiaty:**
  - Przegląd możliwości zbiorczej produkcji i dystrybucji energii cieplnej, tam gdzie jej nie ma.
  - Promocja zbiorczej produkcji i dystrybucji energii cieplnej wśród mieszkańców.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Sprzedaż hurtowa półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego oraz złomu

- Wspieranie targów i wystaw technologii przerobu odpadów.
- Edukacja mieszkańców w zakresie segregacji i odzysku odpadów.
- Wyznaczanie lokalizacji centrów handlu hurtowego i centrów logistycznych tej branży.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych

Stymulowanie popytu poprzez:

- systematyczne przeglądy instytucji samorządowych województwa z punktu widzenia bieżącej kontroli zużycia energii oraz opomiarowania – wsparcie dotacyjne przeglądów;
- instalację automatycznych przyrządów pomiarowych przesyłających wyniki pomiarów na bieżąco – wsparcie dotacyjne;
- powołanie regionalnego centrum koordynacji zużycia energii w instytucjach samorządu województwa;
- inicjowanie inwestycji w celu ograniczenia zużycia energii.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych

- Tworzenie sieci zielonych jednostek naukowych w metropolii i w powiatach z centrum w metropolii.
- Promocja osiągnięć naukowych zielonych jednostek naukowych i biznesu badawczego (obejmujących również powiaty).
- Stymulowanie zakładania lokalnych firm B+R w zakresie zielonych technologii.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dziękuję za uwagę!

mbak@kig.pl

www.iped.pl

www.zielonemazowsze.pl

Projekt pt. „**Praca wysokiej jakości na zielonym rynku pracy w woj. mazowieckim**” jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, priorytet VIII. Regionalne kadry gospodarki, działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie, poddziałanie 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie (numer umowy: POKL.08.01.02-14-079/11).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

